

bb 10. /veszelin gyuranovics ...3. folyt./um

a megbeszélések után a jugoszláv szövetségi kormány elnöke és kísérete városnézésen ismerkedett budapest nevezetességeivel. a gellérthegyről tekintették meg a főváros panorámáját, s felkeresték a halászbástyát, valamint a mátyás templomot.

este Lázár György diszvacsonát adott veszelin gyuranovics tiszteletére a parlament vadász termében. a két kormányfő pohárköszöntőt mondott. /mti/

-. -

bb 49. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00órától zárásig

um e

1980. július 14.

24. nagyjavítás az ózdi kohászati művekben
25. budapestre érkezett az ndk honvédelmi szervezetének küldöttsége
26. a hétfői tanácsi üzenetrögzítés tapasztalatai
27. fneb vizsgálat az ikv munkájáról
28. országos honismereti konferencia szombathelyen
29. skála napok rétságon
30. tájékoztató a szegedi ifjúsági napokról
31. életmentők kitüntetése
32. budapestre érkezett a raiffeisen szövetség küldöttsége
33. nemzetközi kerámia szeminárium kecskeméten
34. aratják a búzát szolnok megyében
35. üdvözlő távirat franciaországba
36. a szentendrei szabadtéri múzeum nyitvatartása
37. fiatal szakmunkások köszöntése oroszországban
38. szerk. figy.: javítás a 10-es /veszelin gyuranovics /hírre
39. eszperantista természetbarátok tábora nyílt
40. indulnak az első turista csoportok az olimpiára
41. megnyílt az olimpia mozi
42. kolozsvári kamarazenekar vendégszereplése szegeden
43. élettani világkongresszus
44. aratják a búzát fejér megyében
45. időjárás
46. próbaüzemre készül az új martfői növényolajgyár
47. szerk. figy.: a 38-as hír visszavonása
48. fogadás a francia nemzeti ünnep alkalmából
49. hírjegyzék

-. -

- 36 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, iza erika, henczi erzsébet

21.05/um

2120

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/18

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. villamosenergia megtakarítás a budapesti háztartásokban
- a népgazdasági fogyasztás nem emelkedett

i sb/s um pp e

1980. július 15.

a megfontoltabb, takarékosabb gazdálkodás hatása tükröződik abban, hogy - amint a magyar villamos művek trösztől kapott tájékoztatásból kitűnik - az első félévben a múlt év azonos időszakához viszonyítva nem emelkedett az ország villamosenergia fogyasztása. ez azért jelentős, mert a tervidőszak elején még évente 7-7.5 százalékkal növekedett a felhasználás. a kedvező változás tavaly mutatkozott meg először, amikor a fogyasztás évi növekménye mindössze 1,6 százalék volt.

a tröszt az első félévben 15 333 millió kilowattóra villamosenergiát szolgáltatott a fogyasztóknak. ebből a tervszerű szovjet szállításokkal mintegy 3500 millió kilowattórát kaptunk a 750 kilovoltos távvezetéken, kereken 15 százalékkal többet, mint a múlt év első hat hónapjában. ugyanakkor a tröszt a fűtőanyagok gazdaságos felhasználása érdekében elsősorban a széntüzelésű erőműveket működtette a drága szénhidrogénekkal tüzelő erőművek rovására. a bányászoktól kapott összes szenet felhasználták, s így ezek az energiaterlepek mintegy 130 millió kilowattórával több villamosenergiát termeltek, mint egy évvel ezelőtt. a szénhidrogéneket használó dunamenti hőerőmű és a leninvárosi tiszai erőmű pedig mintegy 10 százalékkal csökkentette termelését. a gazdaságosabb tüzelőanyag kialakítása az első félévben mintegy 150 ezer tonna import fűtőolaj megtakarítását eredményezte.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /villamosenergia... folyt./um

a villamosenergia takarékosabb felhasználásában elsősorban a lakosság ért el látványosabb eredményt, a háztartásokban másfél százalékkal kevesebb villamosenergia fogyott, mint a múlt év azonos időszakában. az ipar felhasználása lényegében változatlan maradt. a megtakarításban főként a budapesti háztartások jeleskedtek, 8 százalékkal kevesebb árammal működtették elektromos készülékeiket és lámpáikat. a vidéki háztartásokban azonban az egy évvel ezelőttihez viszonyítva 2,5 százalékkal emelkedett az áramfogyasztás, ami nem pazarlást, hanem tényleges szükségletet takar, mert átlagosan még feleannyi áramot sem használnak, mint a budapestiek. a megtakarításokhoz a nyári időszámítás bevezetése is hozzájárul, hiszen most naponta az esti csúcsfogyasztás idején az erőművek 80-90 megawattal kisebb teljesítménnyel elégítik ki az igényeket. rendszerint a második felében használ több áramot az ország, de a bővülés a tröszt számításai szerint továbbra is mérsékelt marad, a múlt évihez viszonyítva az idei növekmény 2 százalékos körül várható. /mti/

-. -

bb 2. új vonások a nemzetiségi rádiózásban

i kj/um bc e

1980. július 15.

a magyar rádió július 26-tól rendszeresen jelentkezik román nyelvű adással. az egyelőre kéthetenként - szombat reggel - elhangzó román nyelvű műsorok elsősorban az ország keleti megyéiben élő román nemzetiségieket tájékoztatják kulturális kérdésekről, a legfontosabb belpolitikai eseményekről.

az adások a rádió sajátos eszközeivel kívánják elősegíteni a magyarországon élő románok anyanyelvének, kultúrájának, hagyományainak ápolását. a félórás programokban műsorra tűzik a magyarországi román népi együttesekkel készített felvételeket, s bemutatják romániai szerzők ének- és táncszámainak is. az egyes műsorok - amelyeket az ugynevezett nagy szabad szombatokon a szolnoki adó 222 méteres középhullámhosszán regionálisan továbbítanak, s azzal egyidőben a 3. adón, az urh sávon is sugároznak - a szolnoki stúdióban készülnek.

az újabb adással az országban élő valamennyi nemzetiség részére sugároz saját programot a magyar rádió. így a pécsi körzeti stúdió szerb-horvát és német nyelven ad műsort, elsősorban baranya, tolna és somogy megye nemzetiségi lakosságának. a győri stúdió a heti 10 perces német nyelvű adás mellett kéthetenként negyedórás szlovén programmal is jelentkezik. az év elején miskolc is bekapcsolódott a központi adások mellett a regionális nemzetiségi adások láncába: nógrád, heves és borsod megye szlovák anyanyelvű lakói részére körzeti nemzetiségi adásokat továbbít.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /új vonások a nemzetiségi ... folyt./um

az egész országot behálózó nemzetiségi adások újdonságot is ígérnek ősztől. a pécsi szerkesztőségben már dolgoznak a szeptemberben induló, kétnyelvű iskolák című iskolarádiós programon. az 5-10 perces adások iskolák eredményeinek propagálásával, jó munkamódszereinek közreadásával, a többnyelvűség gyakorlati használatának bemutatásával segítik az új iskolatípus bevezetését, meghonosítását. az anyanyelvi órákat - minden második hét szombat délelőttjén - a bolyi német nemzetiségi kollégiummal, a pécsi szerb-horvát általános iskolával, valamint a pécsi tanárképző főiskola nemzetiségi tanszékeivel együttműködve alakítják ki. /mti/

-. -

bb 3. éttermekben, strandon, táborban - a köjál budapesti körképe

i az/s um dg e

1980. július 15.

a hét végén is megsemmisítésre ítélték a köjál szakorvosai, közegészségügyi ellenőrei néhány tétel húsarut, tejterméket, készre főzött ételt a budapesti élelmiszerboltokban, éttermi konyhákban.

a tapasztalatok szerint - amint erről a fővárosi köjál-nál az mti munkatársát tájékoztatták - kirívó szabálytalanságok sem a kereskedelemben, sem a vendéglátásban nem fordultak elő eddig a nyári idényben, ám gyakori, hogy egy-egy boltvezető, vendégelőbízakodván a forgalom növekedésében, több árut rendel, mint amennyit a hűtőben raktározni tud. pedig a rendelet írja elő: egyes élelmiszereket még átmenetileg sem szabad a hűtőtéren kívül tárolni. erre azonban - bizonyítják a legutóbbi ellenőrzések jegyzőkönyvei - nem egyszer sor kerül, mint ahogy az is gyakran előfordul, hogy a belsőségekből, például májból, továbbá a gombából, gombával készült ételeket, ha nincs rá vacsoravendég, másnapra is elteszik; ez is tilos. a tisztaság sem mindig kielégítő, jóllehet a kereskedelem és a vendéglátás vezetőinek igyekezetét nem lehet megkérdőjelezni - mondják a köjál-nál -; csak hát kevés a munkaerő. mivel ez tartós állapot, a munka jobb megszervezésében rejlő lehetőségekkel kell élni.

a köztételtetés vizsgálata azt mutatja, hogy erre az üzemi konyhákban is nagyobb gondot kell fordítani, csakugy mint a technológiai előírások betartására. így nem fordulhat elő olyan eset, mint az egyik óbudai üzemben, ahol elmulasztották - pedig kötelező! - fölforralni a központi konyhából érkező ételt, s emiatt száznál többen kaptak gyomorrontást. nagyobb a rend az ifjusági táborokban, ahol a korábbi esztendőök köjál-intelmeit megszívlelve az idén minden szükséges intézkedést megtettek az élelmezés jó megszervezésére, a tiszta, a higiénikus környezet megteremtésére.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 3. /éttermekben... folyt./um

Budapesten egyébként hatvannál több ifjúsági tábor nyitott kaput a nyáron, a csaknem 40 ezer általános iskolás üdülését szolgáló 29 vállalati és 27 tanácsi felügyeleti táboron kívül két kisz-tábor és négy vállalati építőtábor fogadja a fiatalokat. Ezeket a fővárosi köjál és a kerületi közegészségügyi és járványügyi állomások munkatársai rendre ellenőrzik.

Kedvező tapasztalatokat hozott a strandfürdők ellenőrzése; általában mind a strandok, mind pedig a vállalati üdülők vízmedencéit az előírt - medenceméret szerint egy-két napos, illetve egyhetes - időszakonként kicserélik. De, mint a legutóbbi hétvége is igazolta, egy-egy szombaton, vasárnap az átlagosnál is erősebben szennyeződik a víz, ami könnyen okozója lehet különféle megbetegedéseknek. A megoldás részint a közönségtől függ - nem hiába figyelmeztet a tábla, tusolni kell a medencébe lépés előtt, ügyelni a víz tisztaságára - másrészt az új vízforgató berendezések felszerelésétől várható. Az egészségügyi minisztérium és az övh közös irányelve szerint 1980-tól már csak ilyen víztisztító szerkezettel ellátott medencét lehet építeni a strandokon. Üdülőkben, s a rekonstrukciók során is - miként a csillaghegyi és a pesterzsébeti strandon - ekként kell korszerűsíteni a medencéket.

A köjál munkatársai folyamatosan ellenőrzik a főváros két kempingjét - a római fürdőit és a hárshegyit - s az üdülőket is; a tapasztalatok szerint ezekben megfelelő volt a fölhasználás a nyári időnyre, s azóta is ügyelnek a tisztaságra, az egészségügyi szabályok betartására. /mti/

--

bb 4. könyvtárhelyzet óbudán

1 cs/um bc e

1980. július 15.

Jóllehet több tágas, jól áttekinthető könyvtárra van szükség Óbudán, több olvasó beiratkozását várják a már meglévő könyvtárakban is - így értékelte a közelmúltban a kerületi könyvtárak helyzetét a III. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. A helyzetkép egyelőre nem túlságosan kedvező: a könyvtárak szűkösek, gondot okoz a kötetek raktározása, tárolása, bár a statisztika azt mutatja, hogy a kerületben kevesebb könyv jut egy lakosra, mint a főváros más negyedeiben.

hiányolják például a könyvtárat az ujlakkal határos hegyvidék lakói - az erdőalja utra, s a környező meredek utcákba a bibliobusz sem tud felkapaszkodni - s nincs még otthona a közkincsű könyveknek a filatorigát környékén, a római fürdőn, s az új békásmegyeri lakótelepen.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 4. /könyvtárhelyzet ... folyt./um

A gondok enyhítésére éppen ez utóbbi övezetben hamarosan ideiglenes könyvtárat nyitnak meg egy 100 négyzetméter alapterületű forfa-épületben, másutt a vállalatok jól működő szakszervezeti könyvtárainak kapuit tárják szélesre a lakosság előtt. Máris több ezer kötet várja a környékbeli olvasókat a goldberger gyár, a fővárosi gázművek óbudai gyára és a textilfestő-gyár klubkönyvtáraiban, illetve a textiles szakszervezet központi könyvtárában.

A végrehajtó bizottság azt is megállapította, hogy helyhiánnyal küszködnek az általános iskolákban is: a kerület 21 ilyen könyvtára közül mindössze 10 működik önálló helyiségben. E gondot enyhítheti a szorosabb együttműködés a kerületi gyermekkönyvtárakkal, több rendhagyó irodalom óra megszervezése, a jövőben pedig az újonnan épülő vagy bővítendő épületekben megfelelő, önálló könyvtárhelyiség kialakítása. /mti/

--

bb 5. egy hét gyermekönkormányzat a visegrádi jurta táborban

bam/mné um kz e

1980. július 15.

Egy héten át - július 19. és 26. között - felnőtteknek tilos a belépés a pilisi parkerdő gazdaság visegrádi jurta-táborába. A 100 éves bükköserdőben épült táborot és környékét 10-14 éves gyermekek veszik birtokukba, és ők is kormányozzák majd. A speciális programmal és kísérleti jelleggel szervezett gyermekvakáció idején nem lesz ébresztő, mindenki addig alszik, ameddig akar. Ám, ha valaki kora reggelre vadlesre akar indulni, annak sincs akadálya, erről az előző esti indiántüznél közösen határoznak. Fürdésre a lepencevölgyi uszodában nyílik lehetőségük, aki a lovakat szereti, részt vehet a gazdaság két pónijának etetésében, itatásában, csutakolásában. Nyergelni nem kell, szőrén ülhetik meg a kis lovakat, az ügyesebbek megtanulhatják, hogyan kell vadászfogatot hajtani. A hét folyamán csendvadászatra is sor kerül. A magnóval érkező gyermekek szalagon rögzíthetik az erdei csend neszeit, a fák susogását, a madarak énekét. A nagyvillám-hegy az ijázkó lesz, s a győztes jutalma egy robin hood kalap, a szíves kedvelői jól teszik, ha magukkal viszik egyenestalpu sicipőiket és a botokat, ők hernyótalpas „rollkák”, -val gördülhetnek a kiránduló központ lejtős rétjein. A táborozásra a helyszínen is lehet jelentkezni. Az egy hét gyermekvakáció ára teljes ellátással, 1260 forint. /mti/

- 5 -

bb. 6. augusztus 17-20: hortobágyi hidivásár

szü/rj kz e

1980. július 15.

a hortobágy nagy-nyári rendezvényét, a hidivásárt, ez évben augusztus 17-20-án tartják meg. az évszázados hagyományokat felelevenítő vásárra csaknem 300 népművészt, illetve iparművészt hívtak, a csárda előtti téren mutatják be és árusítják a termékeiket. a hidivásár programjához tartozik ez évben is a mátai lovaspályán lezajló díjugrató és síkfutó verseny, valamint a pásztortalálkozó. /mti/

-. -

bb. 7. befejeződött a vírusmentes burgonya ültetése

tóa/kz/rj e

1980. július 15.

országszerte befejeződött a jövő tavaszi ültetésre szánt vírusmentes burgonya ültetése. az ország 29 mezőgazdasági üzemében együttesen 530 hektáron termesztettek ebben az időszakban különleges minőségű vetőgumót. a kutatási tapasztalatok szerint ugyanis a vetőgumónak szánt burgonya ültetésére július első harmada a legalkalmasabb időszak, mert a vírusokat hordozó levél- és pájzstetvek rajzása után kel ki a növény és így steril marad. a nyári ültetésre alkalmas új rezisztens burgonyafajtákat - az 1979-ben állami elismerést kapott szignált és az 1980-ban fajtaelismerésben részesült magyar rózsát - a keszthelyi agrártudományi egyetem nemesítői husz éves kutatómunkával állították elő vad fajok génjének felhasználásával. a szakemberek szerint a világ legvirusellenállóbb és legbővebben termő burgonyafajtái közé tartoznak. a hozamaik is kitűnőek: nagyüzemi termesztésben hektáronként 80 mázsával adnak több termést, mint a közismert holland fajták. /mti/

-. -

-6-

bb. 8. új víznyerőbázis pécsnek

han/st/rj e

1980. július 15.

pécs ellátására hivatott új víznyerőbázis építése fejeződött be szederkényben, a megyeszékhelytől husz kilométerre.

a mecsekaljai város immár két évtizede fogyaszt távvezetéken szállított vizet, mivel nagyra nőtt igényeit helybeli forrásokból nem lehet kielégíteni. 1960 óta működik az i. dunai távvezeték, s jó ütemben épül távlati megoldást ígérő második dunai vezetékrendszer. de addig is, míg e nagyszabású fejlesztés megvalósul, számolni kellett pécs növekvő vízfogyasztásával. szederkényben, a karasica-völgyben a kutatók egy évtizeddel ezelőtt rátaláltak a jó minőségű karsztvizre, s három termelőkutatót építettek. hozamuk pécsre szállítása akkoriban nem jöhetett szóba a külön vezeték építésének magas költségei miatt. közben azonban változott a helyzet. a szederkényt érintő, s fokozatosan felszabaduló régi dunai távvezetékét kitisztították és alkalmassá tették a karsztviz szállítására. mindössze három kilométeres csatlakozóhálózatot kellett lefektetni. elsőként a legnagyobb, napi 7000 köbméter vizet adó kut kezdte meg a termelést. a bázis teljes hozama elérheti a napi tízezer köbmétert. /mti/

-. -

bb. 9. „sió”, gyümölcslé üvegekben

kép/kz/rj e

1980. július 15.

rövidesen üvegekben is fogalomba kerül a siófoki állami gazdaság konzervüzemének eddig csak tasakokban forgalmazott kedvelt üdítőitala a kajsziából és őszibarackból készült finom rostos „sió”, gyümölcslé. a balatonboglári állami gazdasággal kötött megállapodás szerint a boglári nagyüzem palackozójában töltik majd hét decis és egy literes üvegekbe a „sió”,-t. a neve azonban megváltozik: palackokban nektár néven jut el majd a fogyasztókhöz. ebben az évben az idei termésből előreláthatóan mintegy két millió üveget töltenek meg és szállítanak az üzletekbe. /mti/

-. -

-7-

bb. 10. felújítják bessenyei-szülőházát

kal/kz/rj e

1980. július 15.

a nyirterv alkotókollektívája elkészítette bessenyei györgy tiszaberceli szülőházának helyreállítási tervét. a sóstói muzeumfalu mesterembereiből álló műemlékkarbantartó brigád hozza majd rendbe a régi épületet. az előzetes vizsgálatok során a szakemberek a főhomlokzaton megtalálták az egykoron volt utcai ablakok helyét is és ez megkönnyítette a kismemesi porta rekonstrukcióját. a munkálatokat még az idén megkezdik. a tervek szerint a helyreállított udvari szárnyban helyezik el a község könyvtárát, a két nagy szobában pedig a testőríró pályafutásának, munkásságának szabolcs-szatmár megyében őrzött dokumentumait állítják ki.

a felújítás 1981-ben fejeződik be. /mti/

.-.

bb. 11. zöldségszállítmányok az olimpiai faluba

tób/kz/rj e

1980. július 15.

az olimpián résztvevő versenyzők, a kíséretük és a turisták ellátására nagy mennyiségű zöldségfélét szállítanak a szentesi tájkerzetből moszkvába. csupán zöldborspaprikából 30 vagonra kaptak megrendelést a szentesi gazdaságok, a szállítások többségét - a hungarofrukt külkereskedelmi vállalattal kötött szerződés alapján a szentesi árpád, a szentesi felszabadulás és a fábiánsebes-tyéni kinizsi tsz vállalta. a zöldségféléket részben hűtő kamionban, részben repülőgépen továbbítják. a szentesi ültetvényeken délután szedett termés repülővel már másnap reggel a moszkvai üzletekbe, illetve az olimpiai falu konyháiba, éttermeibe érkezik. /mti/

.-.

-8-

bb. 12. munkavédelmi ellenőrzések az aratás idején

i jf/mi/kné pp

1980. július 15.

az idei viharos, csapadékos időjárás a gabonát sokhelyütt megdöntötte, gyomossá tette, a mezőgazdasági utakat pedig feláztatta. emiatt is növekszik a baleseti veszély - mondták az mti munkatársának a mém illetékesei, akik azt is hangsúlyozták: az elmúlt évek adatai azt igazolják, hogy a balesetek számának növekedése nem törvényszerű még a megfeszített ütemben végzett munka esetén sem. arra van szükség, hogy a dolgozók egészségének és testi épségének veszélyeztetését körültekintő szervezéssel és az előírások betartásával mindenhol megszüntessék.

ahhoz, hogy zavartalan legyen a betakarítás, minden erő- és munkagépnek, szállító eszköznek és rakodó gépnek kifogástalan műszaki állapotban kell lennie. a nyári munkákat megelőző biztonságtechnikai és tűzrendészeti szemléket már megtartották a gazdaságokban. természetesen nem teszi feleslegessé a napi műszaki felülvizsgálatot az, hogy a gépek „átmentek”, a vizsgán. azért, hogy a gépkezelők a napi munka megkezdése előtt a szemléket elvégezzék és meggyőződjenek a berendezés kifogástalan állapotáról, az erő- és munkagépek üzemelését irányító vezető a felelős. a napi szemléknél észlelt hiányosságokat azonnal meg kell szüntetni, a legcsekélyebb mulasztás is súlyosan veszélyezteti a dolgozók egészségét, testi épségét.

munkavédelmi szempontból nem elhanyagolható a megfelelő munkaszervezés, a munka és munkavédelmi fegyelem megtartása. az elmúlt években több baleset történt amiatt, hogy illetéktelen személyek tartózkodtak a veszélyforrást jelentő gép hatósugarban, vagy azért, mert a dolgozók nem tartották be a technológiai és munkavédelmi előírásokat.

külön figyelmet kell fordítani a szállításoknál jelentkező veszély elhárítására. már az előkészítéskor meg kell tenni azokat a megelőző intézkedéseket, amelyek a biztonságos munkavégzést szolgálják. alapvető feltétel az üzemen belüli utak karbantartása, ami a balesetek megelőzését is szolgálja. a szállításban csak kifogástalan műszaki állapotú járművek és pótkocsik vehetnek részt. a dolgozókat alapos közlekedésrendészeti oktatásban kell részesíteni.

/folyt. köv./
8.00/kné

- 9 -

840
BP

bb. 12. /munkavédelmi ellenőrzések...../ 1. folyt./kné

általánosságban tapasztalható, hogy a szállítmányok fel- és lerakását végző dolgozók a rakományon utaznak, ez súlyos balesetekkel járhat. megengedhetetlen az a gyakorlat is, hogy az erőgépeken az előírásosnál több személy utazzon.

a gazdaságokban figyelembe veszik, hogy az aratásban résztvevők változó, olykor nagyon szélsőséges időjárási viszonyok között dolgoznak. pihenősátrakat állítanak fel, fürdési, zuhanyozási lehetőséget biztosítanak és megfelelő védőételt, védőitalt, valamint meleg ételt szolgáltatnak fel. /mti/

bb. 13. halálos balesetek

mi/kné hgy 1980. július 15.

várpalota külterületén simon ferenc 21 éves lakatos, sitkei lakos motorkerékpárjával nekijárt egy előtte szabályosan kivilágított közlekedő lovaskocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint simon ferenc figyelmetlenül és nem a megengedett sebességgel vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

makó külterületén pécsi dezső 41 éves telepőr apátfalvai lakos segédmotoros kerékpárjával a maros folyó védőtöltésén elvesztette uralmát a jármű felett, az uttestre zuhant és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

tiszavárkony külterületén a szolnoki állami gazdaság üzemegységében gál istván 19 éves gépkezelő helyi lakos - szénakazalozás közben - egy traktort a földről nem a vezető ülésből/indított el. a traktor az egyik szénakazal szellőztetésére szolgáló „szénakarámot”, feldöntötte és az maga alá temette az ott dolgozó dalkó istván 54 éves segédmunkás helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával folytatja.

/folyt. köv./
10.00/kné

- 10 -

10²⁰
DP

bb. 13. /halálos balesetek...../ 1. folyt./kné

vizbefulladtak

borsod megyében varbó határában a víztárolóban boros andrás 37 éves varbói lakos tiltott helyen való fürdés közben a vízbe fulladt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

zalakaroson a fürdőben péni károly 45 éves ács, csóri lakos fürdés közben a vízbe fulladt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

bb.14. veszeli gyuranovics keddi programja

t/ma/mi/ig hgy 1980. július 15.

a hivatalos bartái látogatáson magyarországon tartózkodó veszeli gyuranovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke és kísérete kedden a ganz mávag mozdony- vagon- és gépgyárba látogatott. a vendégeket elkísérte halász józsef, a magyar népköztársaság belgrádi nagykövete.

a jugoszláv vendégeket a nagyvállalat vezérigazgatósági épületének kapujában rabi béla kohó- és gépipari államtitkár, roska istván külügyminiszter-helyettes és török józsef, a vállalat műszaki igazgatója köszöntötte. /folyt.köv/

bb. 15. félidő előtt az építőtáborok

t gy/tr/káp/lász/kör/bc/kné hgy 1980. július 15.

szombaton már a második építőtábori turnus 16.100 diák-munkása is leteszi a szerszámot, átadva helyét az újonnan jövő brigádoknak. ezekben a napokban már mind a 99 központi táborhelyen teljes a nagyüzem. az építőtábori évad félidejének közeledését jelzi, hogy nap mint nap érkeznek a levelek a kisz kb építőtáborok bizottságához kimagasló munkasikerekről, az önkéntes munkában vállalt feladatok becsületes teljesítéséről. a diáktáborozók csatlakoztak a sárospataki rákóczi ferenc gimnázium felhívásához: a tsz-ekben, az állami gazdaságokban, vagy az iparban és a szolgáltatás területén dolgozó felnőttek munkateljesítményének - számukra előírt - 60 százalékos arányát igyekeznek túlszárnyalni hetven vagy annál is nagyobb százalékra. a jó szervezés és a fiatalok lelkesedése révén eddig kitűnőre vizsgáltak a táborlakók.

/folyt köv./kné
11.50

- 11 -

12¹⁵
DP

bb. 15. /félidő előtt...../ 1. folyt./kné

a nyáron 21 új építőtábor nyitotta meg kapuit. így sikerült elérni, hogy az iskolaév meghosszabbodása miatt eggyel kevesebb összesen négy turnusban dolgozó tanulók a tavalyit megközelítő létszámban vehessék ki részüket a népgazdaságilag rendkívül hasznos nyári munkákból. június 22-től az augusztus 16-i táborzárásig megközelítően 80.000 fiú és lány ismerkedik, barátkozik a kétféle munkával. köztük 9 ezren megyei szervezésű táborokban serénykednek, 10.000-en pedig az egyetemisták és főiskolások építőtáborában.

a tizen- és huszonevűek nagyobbik része ezen a nyáron is a mezőgazdaság és az élelmiszeripar sürgős idénymunkáiból veszi ki a részét. immár hagyományosan erre vállalkozott több mint 11.000 budapesti középiskolás is: ők 9 megye 19 táborhelyén tevékenykednek a vakáció idején. a főváros határain túlról ugyanakkor 3 ezren érkeznek a budapesti új sportcsarnok, az örs vezértéri bevásárlóközpont, a metró és más nagy építkezések folytatására. a fiatalok egy része csillebércen a nemzetközi uttörőtábor parkját csináltja vagy főz a táborlakókra.

bács-kiskun, az ország legnagyobb agrármegyéje 17 ezer fiút és lányt fogad 25 jól felszerelt építőtáborában. a vidék nagyüzemi gazdaságaiban jelenleg négyezren serénykednek a kertekben, a szőlőkben és a szántóföldeken. két központi és egy saját szervezésű kisz tábor segíti az izzasági állami gazdaság idénnyeladatainak ellátását. a brigádok egy részét a magasművelésű szőlőültetvényekre irányították, mások a megyesben szüretelnek. az első turnusban dolgozók 130-140 százalékra teljesítették az előírt 6 órás normát, s - a gazdaság vezetői szerint - a mostaniak is példásan helytállnak. a megye legrégebbi táborában, a bácsalmási állami gazdaság mátételki táborában különleges megbízást kapott a 70 fiatal: a gazdaság hibrid napraforgótábláján szelektálnak, eltávolítják a sérült, a csenevész töveket. a lakiteleki szikra termelőszövetkezetben, ahol az idén először nyitották ifjúsági építőtáborát, a zöldségterületek gyomtalanításához kaptak segítő-kezeket. a megyei gazdaságok becslése szerint ezen a nyáron az önkéntes diákbrigádok legalább 9 millió forint értékű pluszmunkát végeznek.

somogy megye két legnagyobb zöldség-gyümölcs és szőlőtermelő üzeme - a siófoki és a balatonboglári állami gazdaság - fogad fiatalokat ezen a nyáron. a siófoki és az alsótekeresi táborban 600 vas, illetve komárom megyei fiú és lány kapcsolódott be a növényápolásba, a cseresznye és a meggy szedésébe. az első két turnus több mint 150 tonna meggytől szabadította meg a fákat, s gondos kezek válogatták, csomagolták a 80 százalékban exportra kerülő gyümölcsöt. a balatonboglári állami gazdaság boglári és lengyeltóti táborában a fővárosi és szabolcs-szatmár megyei diákok, több mint 400-an váltják egymást kéthetenként. a mostani táborlakók szőlőt kötöznek, s a vasárnap érkezőkre vár majd a kajszi- és az őszibarack-szüret dandárja.

/folyt. köv./kné
12.00

- 12 -

bb. 15. /félidő előtt...../ 2. folyt./kné

a szakmunkástanulók szakmai táborait - amelyek alig 4 esztendő múlva tekinthetnek vissza - új „műfajjal”, gazdagította a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság. szervezésében a szántódi csemetekertben 100 leendő erdősz ismerkedik a legkorszerűbb gépekkel, módszerekkel. szakoktatók irányításával hamarosan egy újabb turnus is munkához lát: elsajátítják a fakérgezés tennivalóit és tisztítják a somogyi erdőket. ezenkívül az ország más vidékein, 6 táborhelyen 12 szakmában 2.700 szakmunkástanulónak lesz alkalma szakmai gyakorlatnak számító építőtáborozásra.

borsod megyében a diósgyőri lenin kohászati művek konverteres acélművének építésénél már a második szakmunkástanuló turnus segítkezik. budapestről és több megyéből 230 leendő szakember bizonyítja tehetségét 6 szakmában. sokan gyakorlott kőművesek mellett lesik el a szakma fortélyait. mások a vaszerkezeti elemek előkészítésénél, megmunkálásánál, hegesztésénél alkalmazzák az iskolában tanultakat. a gyáróriásban az első építőtábori csoport munkáját a tervezettnél is nagyobbra, megközelítőleg másfél millió forintba értékelték. az észak-magyarországi állami építőipari vállalatnál, valamint a borsod megyei állami építőipari vállalatnál „osztották el”, a miskolci nehézipari műszaki egyetem fiataljainak építőtáborozóit. hatvanan új városnegyedek építését segítik vállaltva 70 lengyel, csehszlovákiai, az ndk-ból érkezett és bolgár egyetemistával.

a hét végére befejezi magyarországi építőtáborozását 400 lengyelországi középiskolás: a lányok a mezőgazdaságban, a fiúk az m 1-es és az m 3-as út építésénél dolgoztak. vasárnap megkezdik egyhetes jutalomünnepségüket a velencei tónál. befejezéséhez közeledik ugyanennyi magyar fiú és lány lengyelországi önkéntes munkája is: a mieink ugyancsak ifjúsági táborban „pihenik ki”, a munka fáradalmait. az elkövetkező hetekben az ország különböző építőtáborai még a szovjetunióból és jugoszláviából várnak diákokat. a szekszárdi állami gazdaságban eszperantó építőtábor lesz: a negyedik turnusban tíz ország fiataljai adnak itt egymásnak találkozót. /mti/

12.15/kné

- 13 -

bb.16. segítik a bajbajutottakat, megkezdődtek a helyreállítási munkák a jégkár sújtotta vas megyei területeken

lér/st/ig hgy 1980. július 15.

a múlt héten a vas megyét ért vihar és jégverés huszonhét mezőgazdasági nagyüzemben okozott súlyos károkat. a jégkár az ostffyasszonyfai, az ikervári és a sárvári termelőszövetkezeteket, valamint a várvári állami gazdaságot sújtotta a legnagyobb mértékben. a becslések szerint a sárvári állami gazdaságban 36 millió forintos kár keletkezett. a kárfelemelés még tart.

a megyei, járási és községi vezetők minden szükséges intézkedést megtettek a bajbajutottak megsegítésére. soron kívül elégitik ki a vetőmag, műtrágya, valamint az építőanyag igényeket. az állami biztosító előleget fizet, s a bank is soron kívül nyújt hitelt a gazdaságoknak. a helyreállítási munkák mindenütt megkezdődtek.

példásan segítik egymást a közös gazdaságok is. az ostffyasszonyfai tsz állatállományának takarmányellátására például a környező tsz-ek vállalkoztak. a kenyéri tsz napi 150 mázsa zöldtakarmányt, valamint 40 vagon kukoricát, 60 vagon búzát, 10 vagon zabot, 100 vagon szalmát ad az ostffyasszonyfaiaknak, akik viszont gépeiket adják kölcsön a kenyérelőknek a betakarításhoz. a kárt szenvedett nagyüzemek a veszteség csökkentésére jelentős területen vetnek másodnövényeket. /mti/

bb.17. gyorsítják a belvizrendezést dél-békésben - az ovh és békés megye vezetőinek megbeszélése

bty/st/ig hgy 1980. július 15.

dél-békésben a belviz évek óta mintegy tízezer hektár jó minőségű termőföldet tesz használhatatlanná, lókösháza, kunágota, nagykamrás belterületén pedig lakóépületeket is veszélyeztet. az elemi kár megszüntetésére kidolgozott távlati koncepció szerint a belvizrendezést tíz éven belül kell végrehajtani. a termőföld károsodásának fokozódása azonban a vízrendezés meggyorsítását sürgeti. az országos vízügyi hivatal és békés megye vezetőinek kedden békéscsabán tartott megbeszélésén úgy foglaltak állást, hogy a százareret, a komlósi eret, a kutaséri és a cigánykai csatornát még a hatodik ötéves tervben alkalmassá kell tenni a mezőgazdasági üzemi csatornák vízhozamának levezetésére. /folyt.köv/

12.10/ig -14-

bb.17. /gyorsítják ..... folyt./ig

a gyorsítás mellett szól, hogy a korábban végrehajtott vízrendezés olcsóbban valósítható meg. figyelembevették azt is, hogy a battonya és kaszaper térségében évekkal ezelőtti végrehajtott komplex vízrendezés hatására nyolcvan százalékkal csökkent a belvizkár. /mti/

bb.18. új vendéglátóipari üzletház szombathelyen

lér/st/ig hgy 1980. július 15.

új vendéglátóipari üzletházzal gyanapodott kedden szombathely. az új létesítmény a denkovits lakótelep bevásárló központjában épült fel nagyvenegy millió forintos költséggel. a kétezer négyzetméter alapterületű négyszintes üzletházban műszakonként háromezer adag ételt előállító konyha, önkiszolgáló, valamint hagyományos étterem, eszpresszó-bár és söröző kapott helyet. az új vendéglátó üzem a gyorsan fejlődő lakótelep igényeinek kielégítése mellett javítja a gyermekétkeztetést is a megyeszékhelyen. a konyha hat iskolának szállít majd kész, illetve félkész ételeket. /mti/

bb.19. időjárásjelentés

ig hgy 1980. július 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. június 15-én 12.00 órakor:

meleg, nyári idő

kontinensünk keleti részén ciklon hatására változékony, az évszakhoz képest hűvös az idő. moszkva környékén sokfelé esik az eső és a legmagasabb nappali hőmérséklet 6, 9 fokkal elmarad a sokévi átlagtól. ciklon irányítja nyugat- és közép-európa időjárását is. kedden délelőtti kiterjedt esőzést jelentettek a benelux-államokból, franciaországból, valamint az ndk és nszk térségéből. ausztriában és a cseh-mdenországban havas záporok, zivatarok voltak. az említett ciklon délkeleti, keleti oldalán meleg, száraz levegő áramlik a balkán-félszigeten át a kárpát-medencébe. a meleg levegő határozza meg szerdán is időjárásunkat.

házánkban hétfőn a dumántul-nagy részén csak 4,8 máshol 8, 15 órán át sütött a nap. a hőmérséklet csúcspontja 20, 27 fok között váltakozott. a déli országrészben volt a melegebb. napközben egy-két helyről futó záport jelentettek, éjszaka borsodban volt elszórtan zivatar. a kedd reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége az 1 mm-t sehol sem haladta meg. kedd hajnalra 11, 16 fokig hűlt le a levegő. délelőtti kisebb körzetekben fátyolfelhős, de az ország legnagyobb részén napos idő volt. a hőmérséklet 11 órakor 22, 26 fok között alakult. /folyt.köv/

13.15/ig -15-

bb.19. /időjárás ..... folyt/ig

budapesti hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19,3 fok volt, 2,7 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesti a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1012 mbár, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 20 fok volt.

várható időjárás szűda estig:

az ország legnagyobb részén derült, száraz, meleg idő. Legfeljebb szűdán délután nyugaton, északnyugaton lehet zápor, zivatar. többször megélénkülő, helyenként megerősödő déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 14, 19 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet szűdán: 28, 33 fok között.

a duna vizállása budapestnél 498 cm, hőmérséklete 16,3 fok.

/mti/

..-

bb.20. kitüntetés

gk/dg/ig ie

1980. július 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa derzsi ernőnének, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkársága főosztályvezető-helyettesének eredményes munkája elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését marjai józsef miniszterelnök-helyettes adta át. /mti/

13.45/ig

- 16 -

bb.14. /veszelin gyuranovics 1.folyt/p

a vezérigazgatóság tanácsstanácstermében a vendégeket a ganz-mávag vezetői tájékoztatták a 16 ezer dolgozót foglalkoztató gyáróriás történetéről, fejlődéséről, a világpiachoz való igazodás, a termékszerkezet-váltás további terveiről, aminek érdekében rekonstrukciót hajtanak végre. a tíz éves program célja: kisebb létszámmal, dinamikus növekvő termelékenységgel megháromszorozni a termelést.

a szövetségi végrehajtó tanács elnöke nagy érdeklődéssel hallgatta a ganz-mávag és a jugoszláv vállalatok együttműködését példázó adatokat, a kapcsolatok még 1909-re nyulnak vissza, amikor a magyar gyár macedoniába és dalmáciába vízi erőműveket szállított. a közös vasuti járműgyártás 1938-ban kezdődött, s az utóbbi husz évben több mint 40 szivattyutelep került a „ganz mávag”,ból a szerb köztársaságban. 1971 és 1980 között hét közuti hid 22 ezer tonna összsúlyu vasszerkezetét exportálták jugoszláviába, s ottani tervek alapján, magyarországon készül már formálódó ujvidéki hid vasszerkezete.

a harmadik piacon történő közös értékesítés példái is fellelhetők, hiszen több országba vasuti részegységeket szállítanak. egyiptomban pedig szivattyutelepek fémjelzik az együttes munkát. a jövő lehetőségei ugyancsak biztatóak, amit a találkozóon veszelin gyuranovics külön is aláhuzott. elismerően szólt a ganz-mávag eredményeiről, s a jugoszláv szövetségi kormány támogatásának ígérteit illesztette a kooperáció, valamint a tartós gazdasági kapcsolatok más területein kínálkozó közös fejlesztés vázolt terveire.

a találkozó kedves záró momentumaként a vállalat dolgozóinak ajándékát a magyar-jugoszláv kooperációban gyártott utolsó vasuti mozdony modelljét adták át veszelin gyuranovicsnak, megjegyezve, hogy a ganz-mávag és a szomszédos országbeli partnerei a mozdonyok, motorvonatok közös gyártásának felújításáról ősszel tárgyalásokat kezdenek.

a tájékoztató után a jugoszláv kormányfő és kísérete üzemlátogatásra indult. egyebek között megtekintették az acélszerkezeti csarnokban a készülő ujvidéki hid gyártási munkálatait, s jártak az atomerőművi gépgyártás új fellegvárában, ahol most készül paksnak a kezetta-átrakó. közben találkoztak már a rekonstrukció kézzelfogható eredményeivel, köztük a szivattyú- és turbinagyártó műhelyben a nemrégiben vásárolt nagyteljesítményű forgácsoló gépekkel.

/folyt köv./
14.20/p

-17-

bb.21. gyorsan növekedett a kiegészítő tevékenység a hajdusági tsz-ekben

szü/st/ig ie 1980. július 15.

a termelőszövetkezetek kiegészítő tevékenységének bővülése jelentősen hozzájárult a foglalkoztatás, valamint a lakossági ellátás és a szolgáltatás javításához, továbbá az alaptevékenység fejlesztéséhez szükséges nyereség gyarapításához is - állapították meg a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden debrecenben megtartott ülésén. a beszámoló kiemelte: az ötödik ötéves tervidőszak első négy évében a kiegészítő tevékenység árbevétele két és félszeresére növekedett, s 1979-ben elérte az összes üzemi árbevétel 44,2 százalékát. a kiegészítő tevékenységben foglalkoztatottak száma elérte a 6500 főt. valamennyi termelőszövetkezet foglalkozik a megyében háztáji termékek felvásárlásával és értékesítésével. a megye közös gazdasági jelenleg 150 saját boltot, illetve éttermet látnak el áruval. fafeldolgozással 15 gazdaság foglalkozik, s különböző textil- és vegyipari nyomdai, műanyagipari és gépipari tevékenységet 40 hajdusági termelőszövetkezetben folytatnak. a mintegy 3700 főt foglalkoztató építőipari üzemág csaknem egymilliárd forint értékű éves kapacitással meghatározó szerepet tölt be a mezőgazdasági beruházások megvalósításában. részt vállalnak a lakossági igények kielégítéséből, kommunális és oktatási létesítmények építéséből is.

a végrehajtó bizottság határozatában szorgalmazta, hogy a kedvezőtlen adottságú termelőszövetkezetekben gyorsabban fejlesszék a kiegészítő és melléküzemági tevékenységet, mert ezekben a fejlődés elmarad a megyei átlagtól. /mti/

-.-

bb.22. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. július 15-én 14.00 óráig

kné ie 1980. július 15.

1. villamosenergia megtakarítás
2. nemzetiségi rádiózás
3. a köjál körképe
4. könyvtárhelyzet
5. gyermekönkormányzat
6. hortobágyi hidivásár
7. vírusmentes burgonya
8. új víznyerő bázis
9. síó gyümölcsle
10. bessenyei szülőháza
11. zöldegyháza az olimpiai faluba

/folyt.köv./
14.30/ig

-18-

bb.22. /a belföldi ..... folyt.ig./

12. munkavédelmi ellenőrzések aratáskor
  13. halálos balesetek
  14. gyuranovics keddi programja
  15. az építőtáborok félideje
  16. helyreállítási munkák
  17. gyorsítják a belvízrendezést
  18. új vendéglátóipari üzletház
  19. időjárás
  20. kitüntetés
  21. hajdusági tsz-ek
  22. hírjegyzék
- /mti/ig -.-

bb. 23. tóth menyhért emlékkiállítás a vigadó galériában

t kp/tr/dg/kné ie 1980. július 15.

tóth menyhért festőművész utolsó alkotói korszakának eddig még be nem mutatott fő műveit is láthatja majd a közönség azon a tárlaton, amely szerdán nyílik meg a vigadó galériában - jelentették be az újságíróknak kedden a kiállítás sajtótájékoztatóján.

mint elmondták, az érdekes művész címmel kitüntetett, nemrég elhunyt alkotónak mintegy 100 művét, 40 esztendő alkotási munkásságának legjavát tartalmazza a kiállítás. az eleinte rendkívül szingazdag, későbbi korszakaiban fehérre váltó olajfestményein elsősorban a paraszti élet apró eseményeit, az állatok, növények világát, ember és környezetének szoros kapcsolatát ábrázolta a művész.

a festményeknek kis hányadát már láthatta a közönség a korábbi, vidéki kiállításokon, illetve az 1976-os műcsarnokbeli gyűjteményes tárlaton, az anyag mintegy kétharmad része - köztük az utolsó, ugynevezett fehér korszak valamennyi műve - először kerül bemutatásra. többek között ezeket a műveket - a művész hagyatékát - ajánlotta fel tóth menyhért özvegye most az államnak, amint a sajtótájékoztatón elmondta, a művek legnagyobb része - több mint 200 festmény - a kecskeméti létesítendő tóth menyhért emlékmúzeum gyűjteményébe kerül, s a művész alkotásaival gazdagodik egyebek között a magyar nemzeti galéria és a pécsi janus pannonius múzeum is. /mti/

-.-

14.32/kné

- 19 -

bb. 24. víznyomás csökkenés a xxii. kerületben

kné ie 1980. július 15.

a fővárosi vízművek értesíti a lakosságot, hogy a xxii. koltói anna telepen, valamint a háros uton és környékén víznyomáscsökkenés, illetve vízhiány várható július 17-én 8 órától 20 óráig, a vállalat a jelzett időben csőhálózati összekötési munkát végez. /mti/

- . -

bb. 25. nemzetközi képzőművész tábor salgótarjánban

csiz/st/kné ie 1980. július 15.

nemzetközi képzőművész tábor nyílt kedden salgótarjánban bolgár, finn, szlovák és hazai résztvevőkkel. az 1974 óta működő tábor meghívott tagjai a vendéglátásért cserébe három-három alkotásukat a salgótarjáni egyedi rajzgyűjteménynek adományozzák.

a megnyitó alkalmából az eddigi táborok grafikai anyagából kiállítást rendeztek a városi józsef attila művelődési központ klubjában. /mti/

- . -

bb. 14. /veszelin gyuranovics... /folyt./rj

Losonczi páل fogadta a jugoszláv kormányfőt

Losonczi páл, az elnöki tanács elnöke délután a parlamentben fogadta veszelin gyuranovicsot. a szívélyes, baráti légkörű találkón jelen voltak: roska istván, halász józsef, valamint a kormányfő kíséretében lévő személyiségek, köztük milan veres, a jszszk budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

bb. 26. kitüntetés

sl/rj pp 1980. július 15.

az elnöki tanács lukács mihálynénak a pénzügyminisztérium bevételi főigazgatósága osztályvezetőjének nyugállományba vonulása alkalmából több évtizedes eredményes munkája elismerésül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. /mti/

- . -

15.50 rj

-20-

bb. 27. teljesítették féléves lakásátadási tervüket az évm-vállalatok - bővítették a fődémszerkezetek gyártását - a minisztérium vezetőinek értekezlete

i/sb/rj pp 1980. július 15.

az évm-vállalatok budapesti és megyei lakásépítési feladatainak teljesítését értékelte kedden az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium vezetőinek testülete, amely ezuttal a 43. számú állami építőipari vállalatnál tartotta megbeszélését. az előterjesztésből kitűnt, hogy az évm-vállalatok idei terve budapestben 12.728 átadását irányozta elő, ebből 4.207 otthon befejezését az első félévben. az előzetes jelentések szerint a számítottnál is lendületesebb munka bontakozott ki, s így az év első hat hónapjában 4.640 lakást adnak át, 433-al többet a tervezettnél. a 43-as vállalat dolgozói 260, a budapesti lakásépítő vállalaté 173 új otthonnal tetézték meg az előirányzatot. a fővárosiak építési programjában résztvevő győr megyei és veszprém megyei állami építőipari vállalat dolgozói pedig az ütemterv szerint 240, illetve 300 új otthont adtak át.

d lakás

országosan is kedvezően alakult a lakásépítés üteme: az első félévben 15.872 lakást adtak át az évm-vállalatok, 116-tal többet az előirányzottnál. növekedett azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek a korábbinál nagyobb gondot fordítottak az egyenletes ütemű munkára, hogy elkerüljék az évvégi hajrát, torlódást. így a baranya, a somogyi-, a pest-, a veszprém- és a tolna megyei évm-vállalatok dolgozói már éves tervüknek több mint a felét teljesítették az első hat hónapban. az évm vállalatok országosan az idei előirányzat 41,3 százalékát váltották valóra, ami ugyancsak kedvezőbb az egy évvel ezelőttnél. a második félévben 22.554 új otthon építését fejezik be.

a minisztérium vezetői nagy figyelmet szenteltek a lakossági építőanyag ellátás javítására tett intézkedések ellenőrzésének is. a lakosság fődémszerkezeti igényeinek kielégítése érdekében ugyanis a minisztérium a beton és vasbetonipari művekhez fordult, hogy terven felüli munkával 150 ezer négyzetméter fődém szerkezetet szállítson a tüzép-nek a szerződésben megkötött mennyiségén felül. ugyanakkor utasította a kivitelező vállalatokat, hogy a bvm dunaujvárosi és lábatlani gyárában gyorsítsák meg az e-jelű feszítettgerenda gyártósorok építési és szerelési munkáit, hogy július 1-én megkezdhessék a próbatermelést. a kivitelezők jelentése most arról számolt be, hogy a megbízást sikeresen teljesítve június 30-án próbaüzemre átadták ezeket a gépsorokat. így dunaujvárosban és lábatlanban az egyhónapos termelési próbákat követően teljes kapacitással dolgozhatnak a gépek, s biztosítják a lakosság fődémszerkezeti igényeinek jobb kielégítését. /mti/

- . -

16.00 rj

-21-

bb. 28. végetért szombathelyen aiii. országos honismereti konferencia - kitüntették a mozgalom legjobbait

lér/st/gw e

1980. július 15.

kedden befejezte munkáját szombathelyen a iii. országos honismereti konferencia. folytatódott az előző napon meghallgatott referátum vitája, a honismereti mozgalomban résztvevő szakemberek, intézmények, szervek, vezetők, képviselők, a mozgalom aktivitái számoltak be tevékenységükről, tapasztalataikról, mondták el véleményüket, javaslataikat a honismereti munka továbbfejlesztésére.

a vitában elhangzottakat székely györgy akadémikus foglalta össze, majd kitüntetések átadására került sor.

a honismereti mozgalom támogatásában kifejtett eredményes munkásságáért molnár béla, a hazafias népfőnt országos tanácsának titkára a munka érdemrend arany fokozatát nyújtotta át székely györgy akadémikusnak. a mozgalom egy-egy kiemelkedő munkát végzett aktivistája a munka érdemrend ezüst, illetve bronz fokozatát kapta, hárman részesültek a szocialista kulturáért kitüntetésben, s ugyancsak hárman vették át a népfőnt munkáért kitüntetőjelvényt. a mozgalom 20 éves évfordulója alkalmából létesített emléklakettel - buza barna szobrászművész alkotásával - kétszáz aktivistát jutalmaztak.

a tanácskozás résztvevői délután tanulmányi kiránduláson vettek részt az órszékben s nemesmedvesen megkoszorúzták a hazánkban utolsóként felszabadult település felszabadulási emlékművét./mti/

- . -

bb. 14. veszelin gyuranovics ...../3. folyt./gw

t/ma/pá/dg./gw ie

1980. július 15.

kádár jános fogadta veszelin gyuranovicsot

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának elsőtitkára délután a kb székházában fogadta veszelin gyuranovicsot, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága elnökségének tagját, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnökét.

/folyt. köv./
17.10/gw

17.10
17

- 22 -

bb. 14. /veszelin gyuranovics .... 4. folyt./gw

a szivélyes, elvtársi légkörű találkozón áttekintették a két párt, a két ország kapcsolatainak alakulását, véleményt cseréltek a nemzetközi helyzetről, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről.

a találkozón részt vett lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke. jelen volt halász józsef és milan veres.

/folyt. köv./

bb. 29. szecessziós üvegek - kiállítás az iparművészeti múzeumban

t/me/z/dg/gw e

1980. július 15.

az iparművészeti múzeumban kedden megnyitott kiállításon a múzeum gyűjteményében őrzött szecessziós üvegeket tárják a közönség elé. a több mint kétszáz üvegdisz-és használati tárgy a századfordulón elterjedt stílus legnevesebb képviselőinek alkotása.

a francia mesterek művei közt láthatók az európai szecesszió egyik kiemelkedő alkotójának emile gallé tervezte műtárgyak. ezek maradtak, metszett réteges üvegek, amelyeket a növények, rovarok alakját utánzó motívumok díszítenek. az amerikai szecesszióról lous confort tiffany tervező-iparművész aranyos zománcu vázái, disztálai „vallanak”, a látogatóknak. a hazai szecessziós művészetet rippl-rónai józsef, pancstocsek leó, sovánka istván és más művészek alkotásai képviselik, a hosszabb ideig látható tárlaton.

amint a megnyitó előtti sajtótájékoztatón elmondták, a múzeum világviszonylatban is jelentős szecessziós üveggyűjteményében mintegy 300 műtárgyat őriznek, magyar, francia, osztrák, cseh, angol, velencei, svéd és amerikai üvegművészek jellegzetes műveit. fetti ottó műgyűjtő hagyatékából kerültek a múzeumba, negyedszázaddal ezelőtt. /mti/

- . -

17.25/gw

17.25
17

-23 -

bb. 28. végetért szombathelyen aiii. országos honismereti konferencia - kitüntették a mozgalom legjobbjait

lér/st/gw e

1980. július 15.

kedden befejezte munkáját szombathelyen a iii. országos honismereti konferencia. folytatódott az előző napon meghallgatott referátum vitája, a honismereti mozgalomban résztvevő szakemberek, intézmények, szervek, vezetők, képviselők, a mozgalom aktivitái számoltak be tevékenységükről, tapasztalataikról, mondták el véleményüket, javaslataikat a honismereti munka továbbfejlesztésére.

a vitában elhangzottakat székely györgy akadémikus foglalta össze, majd kitüntetések átadására került sor.

a honismereti mozgalom támogatásában kifejtett eredményes munkásságáért molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára a munka érdemrend arany fokozatát nyújtotta át székely györgy akadémikusnak. a mozgalom egy-egy kiemelkedő munkát végzett aktivistája a munka érdemrend ezüst, illetve bronz fokozatát kapta, hárman részesültek a szocialista kulturáért kitüntetésben, s ugyancsak hárman vették át a népfront munkáért kitüntetőjelvényt. a mozgalom 20 éves évfordulója alkalmából létesített emléklakettel - buza barna szobrászművész alkotásával - kétszáz aktivistát jutalmaztak.

a tanácskozás résztvevői délután tanulmányi kiránduláson vettek részt az űrszoborban s nemesmedvesen megkoszorúzták a hazánkban utolsóként felszabadult település felszabadulási emlékművét./mti/

- . -

bb. 14. veszelin gyuranovics ...../3. folyt./gw

t/ma/pá/dg./gw ie

1980. július 15.

kádár jános fogadta veszelin gyuranovicsot

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának elsőtitkára délután a kb székházában fogadta veszelin gyuranovicsot, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága elnökségének tagját, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnökét.

/folyt. köv./

17.10/gw

- 22 -

bb. 14. /veszelin gyuranovics .... 4. folyt./gw

a szivélyes, elvtársi légkörű találkozón áttekintették a két párt, a két ország kapcsolatainak alakulását, véleményt cseréltek a nemzetközi helyzetről, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről.

a találkozón részt vett lázár györgy, az mkszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke. jelen volt halász józsef és milan veres.

/folyt. köv./

bb. 29. szecessziós üvegek - kiállítás az iparművészeti múzeumban

t/me/z/dg/gw e

1980. július 15.

az iparművészeti múzeumban kedden megnyitott kiállításon a múzeum gyűjteményében őrzött szecessziós üvegeket tárják a közönség elé. a több mint kétszáz üvegdisz-és használati tárgy a századfordulón elterjedt stílus legnevesebb képviselőinek alkotása.

a francia mesterek művei közt láthatók az európai szecesszió egyik kiemelkedő alkotójának emile gallé tervezte műtárgyak. ezek maradtak, metszett réteges üvegek, amelyeket a növények, rovarok alakját utánzó motívumok díszítenek. az amerikai szecesszióról lous confort tiffany tervező-iparművész aranyos zománcu vázái, disztálai „vallanak”, a látogatóknak. a hazai szecessziós művészetet rippl-rónai józsef, pancstocsek leó, sovánka istván és más művészek alkotásai képviselik, a hosszabb ideig látható tárlaton.

amint a megnyitó előtti sajtótájékoztatón elmondták, a múzeum világviszonylatban is jelentős szecessziós üveggyűjteményében mintegy 300 műtárgyat őriznek, magyar, francia, osztrák, cseh, angol, velencei, svéd és amerikai üvegművészek jellegzetes műveit. fettekk ottó műgyűjtő hagyatékából kerültek a múzeumba, negyedszázaddal ezelőtt. /mti/

- . -

17.25/gw

-23 -

bb. 30. vízmelegítés -tejhűtéssel

csiz/kz/gw e

1980. július 15.

egy hatszáz férőhelyes tehenészetben, ahol naponta hétezer-kétszáz liter tejet kell lehűteni 37 fokról 4 fokra, a felszabaduló hőt a hűtőgép légkompresszora a levegőbe engedi, holott ennyi veszendőbe menő energiával csaknem hétezer-négyszáz liter vizet lehet 10 fokról ötvenöt fokra felmelegíteni. hogy pedig ez nemcsak elméletileg, de a gyakorlatban is igaz, azt is bebizonyították a nógrád megyei csereden, kedden megrendezett szakbemutatón. az eljárás lényege, hogy a hűtőgép léghűtéses kondenzátora helyett olyan vízűtéses kondenzátort kapcsolnak a hűtőgépre, amelyben a kompresszió révén 80 fokra felmelegedett hűtőközeg nem a levegőnek, hanem a felmelegítendő viznek adja le a hőt, így a hűtőgép hulladékenergiájából külön energiabefektetés nélkül melegviz állítható elő, a cseredvölgye termelőszövetkezet tehenészetében most helyezték üzembe - egy irodai írógépnél nem nagyobb berendezés közbeiktatásával - azt a hűtőrendszert, amely hulladék hő hasznosításával közvetlenül melegvizet állít elő.

amint azt a rendező tsz és a tszker szakemberei elmondták, a meglévő hűtőrendszerek átállításához, a berendezés felszereléséhez, üzembe helyezéséhez mintegy kilencvenezer forint befektetésre van szükség, az átállítás néhány nap alatt lebonyolítható, a megtérülés - három hónapos. ha figyelembe vesszük, hogy az országban évente körülbelül kétmillió-négyszázezer liter tejet hűtenek a tejgazdaságokban, a visszanyerhető energia olajra számítva csaknem huszonhétezer tonna olaj megtakarítását jelenti, a megtakarítás tovább növelhető, ha a hasznosítás körét kiterjesztik mindazokra az üzemekre, ahol hűtenek, miközben hőenergia megy veszendőbe. /mti/

- . -

bb. 31. a vszk külügyminiszterhelyettesének látogatása

mi/dg/gw e

1980. július 15.

házi vences külügyminiszter meghívására július 2. és 15. között baráti látogatást tett hazánkban hoang luong, a vietnami szocialista köztársaság külügyminiszterhelyettese, aki vendéglátójával megbeszéléseket folytatott az időszzerű nemzetközi kérdésekről, a magyar-vietnami kapcsolatokról. a vendéget fogadta puja frigyos külügyminiszter és kerecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője. /mti/

- . -

- 24 -

18.05/gw

18.05

18.05
18.05

bb. 32. federico mayor megbeszélései

mi/dg/gw e

1980. július 15.

federico mayor, az unesco főigazgatójának első helyettese, aki az élettani világkongresszus alkalmából érkezett budapestre, néhány napot a magyar unesco bizottság vendégeként Magyarországon töltött. itteni tartózkodása során fogadta szentágothai jános, a magyar tudományos akadémia elnöke, nagy jános külügyi államtitkár, rátkai ferenc művelődési miniszter-helyettes és láng istván, a magyar unesco bizottság alelnöke.

federico mayor kedden elutazott hazánkba. /mti/

- . -

bb. 14. /veszelin gyuranovics... 4. folyt./rj

látogatását befejezve veszelin gyuranovics és a kíséretében lévő személyiségek - köztük dusan ilijevics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának tagja, a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság jugoszláv tagozatának elnöke, milorad pesics, a szövetségi külügyi titkár első helyettese és milan veres - kedden este elutazott budapestről.

a jugoszláv kormányfő bucsuztatására a fellobogózott keleti pályaudvaron megjelent lázár györgy, faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke, hetényi istván pénzügyminiszter, a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke és állami életünk több más vezető képviselője.

veszelin gyuranovics elutazása előtt nyilatkozatot adott. /folyt.köv./

18.25 rj

-25-

18.25
18.25

bb. 34. k ö z ö s k ö z l e m é n y

veszelin gyuranovics magyarországi látogatásáról

dg/rj ie

1980. július 15.

Lázár györgynek, a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására veszelin gyuranovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnökét 1980. július 14-15-én hivatalos, baráti látogatást tett Magyarországon.

Veszelin gyuranovicsot fogadta Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és Losonczy Pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke. A találkozók szívélyes, baráti légkörben zajlottak le.

Veszelin gyuranovics és a kíséretében lévő személyiségek Budapesten ellátogattak a Ganz-Mávag mozdony-, vagon- és gépgyárba.

Lázár György és Veszelin Gyuranovics megbeszélést folytatott a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság sokoldalú együttműködésének helyzetéről, fejlesztési lehetőségeiről, valamint az időszzerű nemzetközi kérdésekről. Tájékoztatták egymást országuk szocialista építő munkájának eredményeiről.

A kormányelnökök meglelégedéssel állapították meg, hogy a legutóbbi kormányfői találkozó óta közös erőfeszítéssel új jelentős eredményeket értek el a kétoldalú politikai, gazdasági, műszaki-tudományos, kulturális, oktatási és egyéb kapcsolataik bővítésében. Kiemelték, hogy a két szomszédos szocialista ország együttműködése eredményesen alakul az egyenjóság, a szuverenitás és a be nem avatkozás kölcsönösen elfogadott és mindkét fél által következetesen betartott elvei alapján. A felek kölcsönösen tiszteletben tartják a két ország belső fejlődésében és nemzetközi helyzetében meglévő különbségeket.

A két kormányelnök aláhozta Kádár János és Joszip Broz Tito találkozóinak nagy jelentőségét, amelyek fontos hozzájárulást jelentettek a magyar-jugoszláv kapcsolatok kiszélesítéséhez és a két ország baráti együttműködésének állandó fejlődéséhez.

/folyt.köv./

18.30 rj

-26-

bb. 34. / k ö z ö s k ö z l e m é n y... folyt./rj

A kormányelnökök megkülönböztetett figyelmet szenteltek a gazdasági együttműködésnek, különösen a termelési és ipari kooperációnak. Megállapították, hogy az 1976-80. évi árucserereform előirányzatát túlteljesítették. Méltatták az adria-kőolajvezeték és az országukat összekötő gázvezeték üzembe helyezésének jelentőségét a két ország gazdasági életében.

A két fél elégedetten émltatta az 1981-85-re szóló keret-tervet, amely lehetőséget nyit a kiegyensúlyozott árucserereform és az ipari kooperáció további jelentős növeléséhez.

Ráműtattak arra, hogy a termelési kooperáció és szakosodás fejlesztésére nagyok a tartalékok a vas- és színesfémkohászatban, a vegyiparban, a gépiparban, különösen a járműiparban, továbbá a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban. A felek intézkedéseket tesznek a termelési kooperáció és szakosodás előmozdítására.

A gazdálkodó egységek közvetlen kapcsolatait a határmenti gazdasági együttműködésben további lehetőségeket teremtenek az árucserereform bővítéséhez.

Megállapították, hogy a két fél további erőfeszítéseire van szükség a harmadik piacon történő közös fellépés elősegítésére.

A kormányelnökök hangsúlyozták: a két ország szomszédoságából fakadó együttműködési lehetőségeket hatékonyabban kell kihasználni a közlekedésben, a szállításban és az idegenforgalomban.

A kormányelnökök jónak ítélték a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság munkáját.

Kedvezően értékelték a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szocialista köztársaságainak és autonóm tartományainak együttműködését.

A felek megállapították, hogy a magyar-jugoszláv kulturális tudományos és oktatási együttműködés eredményesen fejlődik. Pozitívan szóltak a két évvel ezelőtt alakult kulturális vegyesbizottság munkájáról. Egyetértettek abban, hogy célszerű megvizsgálni egy új kulturális, oktatási és tudományos együttműködési egyezmény aláírásának lehetőségét.

/folyt.köv./

18.35 rj

-27-

bb. 34. / k ö z ö s   k ö z l e m é n y . . 2. folyt./rj

a kormányelnökök nagyra értékelték a magyarországi horvát, szerb, szlovén, valamint a jugoszláviai magyar nemzetiség szerepét a két ország barátságának és jószomszédi együttműködésének erősítésében.

Lázár György és Veszelin Gyuranovics széleskörű eszmecsereét folytatott a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről. mély aggodalmukat fejezték ki a világhelyzet rosszabbodása miatt. sikra szálltak a nemzetközi biztonság és a világbéke megszilárdításáért, az enyhülés és a békés egymás mellett élés politikájának következetes folytatásáért.

a két fél nagy figyelmet szentelt a leszerelés kérdéseinek egyetértettek a fegyverkezési hajszá megfékezésének szükségességében, és kedvezően értékelték mindazokat a kezdeményezéseket és konkrét intézkedéseket, amelyek a fegyverzetek korlátozására, valamint a tényleges és teljes leszerelésre irányulnak.

a két kormányelnök megkülönböztetett figyelmet fordított az európai helyzetre és annak az általános nemzetközi helyzettel való szoros összefüggésére. rámutattak arra, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a helsinki záróokmány valóra váltásáért, a madridi találkozó megfelelő előkészítéséért és sikeres lebonyolításáért.

a két fél nagyra értékelte az el nem kötelezett országok havannában megtartott vi. csúcskonferenciájának jelentőségét és hangsúlyozta, hogy az el nem kötelezett mozgalom a nemzetközi kapcsolatok jelentős tényezője.

a kormányelnökök véleménycserét folytattak a nemzetközi válságócok békés uton történő megoldásáról, az ENSZ-nek a nemzetközi kapcsolatokban játszott szerepéről és más nemzetközi kérdésekről.

a kormányfők meglelégedéssel állapították meg, hogy a két ország együttműködéséről és a nemzetközi kérdésekről folytatott széles körű és felelősségteljes eszmecsere jól szolgálta egymás álláspontjának jobb megismerését, a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság barátságának, együttműködésének, jószomszédi viszonyának erősítését. kifejezték meggyőződésüket, hogy a kétoldalú kapcsolatok eredményes fejlődése megfelel a két szomszédos ország népei, valamint a béke, a nemzetközi biztonság és együttműködés érdekeinek.

/folyt.köv./
18.40 rj

-28-

bb. 34. / k ö z ö s   k ö z l e m é n y . . 3. folyt./rj

Veszelin Gyuranovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke jugoszláviai látogatásra hívta meg Lázár Györgyöt, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnökét, aki a meghívást köszönettel elfogadta.
/mti/

-.-

bb. 33. időjárásjelentés

pá/gw e

1980. július 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. július 15-én, kedden este:

meleg idő

várható időjárás szerda estig: az ország nagyrészen folytatódik a derült, száraz idő. nyugaton, északnyugaton azonban időnként már megnövekszik a gomolyfelhőzet és ott zápor, zivatar is lehet. az élnék déli szelet helyenként erős szellőkészek kísérik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 28-33 fok között lesz. /mti/

-.-

bb. 35. új anyagok a gyógyítás szolgálatában - folytatódott az élettani világkongresszus

t/ár/mg/rj dg ie

1980. július 15.

magyar tudósok közreműködésével olyan új vegyületeket sikerült előállítani, melyek feltehetően forradalmasítják majd a fogamzásgátlást - jelentette be kedden a budapesti élettani világkongresszuson Andrew Schally, nobel-díjas amerikai professzor.

a szekcióüléseken több más - jelentős sikerről számot adó - előadás hangzott el, egyebek között az idegsejtek memoria-tároló képességéről, s a prosztaglandinokkal kapcsolatos kutatások legfrissebb eredményeiről.

/folyt.köv./
19.20 rj

-29-

bb. 35. /uj anyagok a gyógyítás... 1. folyt./rj

az új, fogamzásgátló-hatású vegyületek az emberi testben folyamatosan termelődő, úgynevezett lh-rh anyag mesterségesen előállítható származékai. az lh-rh - melyet éppen schally professzor fedezett föl nyolc évvel ezelőtt - nagy szerepet játszik a hormonális működésben: a női petesejt érését, a tüszőrepedést időzíti. a most előállított mesterséges vegyületek viszont éppen az lh-rh hatását módosítják, így lehetővé válik a szaporodással kapcsolatos hormonműködés művi szabályozása. a felfedezés azért jelenthet fordulópontot az orvostudomány területén, mert az eddig használt fogamzásgátlókkal ellentétben az új vegyületeknek - az állatkísérletek tapasztalatai szerint - alig van mellékhatásuk.

a kutatócsoport eredménye - amelyhez magyar tudósok itthon végzett munkával járultak hozzá - nemcsak az orvosi élettan szempontjából jelentős: nagy távlatokat nyit az állatgyógyászat módszereinek fejlődése előtt is. a nagyüzemi állattartásban például lehetővé válik, hogy a gazdaságok tetszés szerint szabályozzák a sertés-, a szarvasmarha- vagy baromfiállomány szaporodását; ütemezhetik az utódok születését, és így nevelését, értékesítését is. a vegyületek azonban egyelőre még csak laboratóriumi termékek, gyakorlati alkalmazásukhoz további széleskörű kutatómunka vezethet majd.

élénk visszhangot váltottak ki a tanulással és a memoriatárolással foglalkozó szekció előadásai. a munkacsoport elnöke, szokolov professzor a moszkvai lomonosov egyetem tanára s más hozzászólók, teljesen új nézőpontból közelítették meg az emlékezés agyi folyamatát és alapjait. kísérleteikkel bebizonyították, hogy az izolált - környezetüktől elszigetelt - idegsejtek is képesek elemi módon „emlékezni”, eddig ugyanis az volt az általánosan elfogadott nézet, hogy a tanuláshoz az egész agy aktív tevékenységére van szükség. a tudósok különböző tulajdonságú fénysugarakkal bombáztak egy-egy elkülönített idegsejtet, s egy idő után a sejtek ismételten ugyanazt a választ adták az ingerekre. e primitív „kérdés-válasz”, reakció bizonyítja, hogy az agy egészétől függetlenül annak legkisebb egységei is magukban hordozzák a tanulás elemi képességét. grecsenko szovjet tudós pedig már azt a rendkívül merész feltételezést is megkockáztatta, hogy a sejtek asszociatív képességgel is rendelkeznek, tehát bizonyos ingerek hatására régebbi emléknymokat idéznek fel. a legutóbbi vizsgálatok tapasztalatai ezért arra utalnak, hogy az emlékezés, tanulás folyamatában az egész sejtek külön-külön vesznek részt, s munkájukat az agy irányító mechanizmusa hangolja össze tudatos gondolkodássá.

/folyt.köv./
19.30 rj

-30-

bb. 35. /uj anyagok a gyógyítás.. 2. folyt./rj

hutas imre egészségügyi miniszterhelyettes a vezetésével az országos korányi tbc és pulmonológiai intézetben dolgozó csoport munkájáról számolt be. a magyar tudósok és tüdőgyógyász szakemberek a prosztaglandinok különféle fajtáinak élettani hatását térképezték fel. a mintegy hat éve tartó kísérletek az asztmás, vagy más eredetű hörgő-görcsök, e sokakat kínzó betegség okainak jobb megértéséhez járulnak hozzá.

ugyancsak e témakörben jelentette be richard gryglewski lengyel professzor, hogy john wainer amerikai kutatótársával együtt izolálták a prosztaglandinok egyik gyűrűs vegyületét, a prosztaciklin nevű anyagot, amely a tüdőben képződik. ezt jól alkalmazhatják majd az orvosok a szív- és veseműtétéknél, a szülésnél, vagy az infarktus megelőzésében is. /mti/

-. -

bb. 14. /veszelin gyuranovics... 5. folyt./rj

- nagyon elégedett vagyok a mostani látogatás eredményeivel - hangsúlyozta bevezetőben a jugoszláv kormányfő. - kétoldalu kapcsolataink a politikát, a gazdaságot, az oktatást, a kulturát, a tájékoztatást, - az élet minden területét felölelik. a lázár györgygel folytatott tárgyalásokon az eddigi fejlődés kapcsán megállapítottuk: az elhunyt tito elnök és kádár jános találkozásain lefektetett elvek alapján reálisak a lehetőségek az együttműködés további szélesítésére.

- jugoszláviában és magyarországon most a következő ötéves terv kialakításán munkálkodnak, ami jó alkalmat nyújtott kapcsolataink hosszútávú bővítési lehetőségeinek vizsgálatára. értékelésünk szerint 1981-85 között tovább mélyíthetjük az egyenjogúságon alapuló gazdasági együttműködésünket, s ebben az idén befejeződő ötéves tervidőszak eddigi eredményei is megerősítettek. ez a megállapítás akkor is igaz, ha a nemzetközi gazdasági viszonyok nem éppen kedvezőek.

- a kádár jánossal lezajlott találkozókon ismét megerősítettük a két ország együttműködésének alappilléreit jelentő elveket. egyetértettünk abban, hogy jugoszlávia és magyarország egymástól eltérő gazdasági helyzete nem akadályozhatja együttműködésünk további fejlesztését. országaink szomszédosak, népeink a szocializmusért, a békéért, európa biztonságáért hosszútávú együttes érdekek alapján küzdenek. ez feltételezi az élet minden területét felölelő kapcsolatainkat.

/folyt.köv./ 19.40 rj

-31-

bb. 14. / veszelin gyuranovics... 6. folyt./rj

- köszönetet mondok a jelentős eredményeket hozott látogatásért, a nyílt, őszinte légköri tárgyalásokért, a szíves vendéglátásért - mondotta befejezésül veszelin gyuranovics.
/mti/

bb. 36. felhasználható 20 órától!

kegyenc bemutatója gyulán

bty/rj e

1980. július 15.

a gyulai várszínházban négy éve működő univerzitas együttes kedden este gyulán a városi tanács udvarán- ahol a jövőben állandó játssási lehetősége lesz a várszínháznak- bemutatta teleki lászló kegyenc című színművét.

katona imre rendezésében az univerzitas tagjain kívül ismert színészek is felléptek a darabban. a főbb szerepekben; csikos gábor, hőszy zsuzsát, lukács józsefet láthatta a közönség.
/mti/

bb. 36. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
1980. július 15.-én zárásig

gw ie

1980. július 15.

23. tóth menyhért emlékkiállítás
24. víznyomás csökkenés
25. nemzetközi képzőművész tábor
26. kitüntetés
27. fél éves lakásátadási terv teljesítés
28. végetért a iii. nonismereti konferencia
29. szecessziós üvegek
30. vízmelegítés - tejhűtéssel
31. a vszk külügyminiszter-helyettesének látogatása
32. federico mayor megbeszélései
33. időjárásjelentés
34. közös közlemény
35. a kegyenc bemutató
36. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő pásztor jános
szerkesztették: halasi györgy
                  izsák erika
                  henczi erzsébet

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb. 1. a műszaki magánkereskedelem ellenőrzésének tapasztalatai

i/kf/gk/rj pp e

1980. július 16.

a műszaki magánkereskedők többsége a működésükre előírt szabályokat betartva tevékenykedik, elsősorban a járműalkatrész-értékesítésben bővítik a választékot. munkájukban azonban változatlanul adódnak olyan hiányosságok, szabálytalanságok, amelyeket már öt évvel ezelőtt is feltártak. ezekben foglalható össze az országos kereskedelmi főfelügyelőség országos vizsgálatának tapasztalatai. a főfelügyelőség hat megyében és a fővárosban ismét megvizsgálta a műszaki magánkereskedelem tevékenységét. az érintett megyékben valamennyi, budapesten a 47-ből 39 műszaki kereskedő munkáját ellenőrizték.

jóllehet a műszaki kereskedelem szakmai üzletkörü lehetősége rendkívül bővege - felöleli például a lakásfűlszerelés, a híradástechnika, a mezőgazdasági kisgép, a szerszám árucsoportot-, mégis a működő kereskedők többsége elsősorban járműalkatrészekkel foglalkozik. tevékenységük összességében bővítik a választékot: zsiguli, wartburg, trabant személygépkocsi-alkatrészekből jó, közepes a moszkvics és a skoda, gyenge a zaporozsec és a polski fiatba szükséges alkatrész kínálatuk. kedvezőnek ítélte az ellenőrzés, hogy a műszaki járműkereskedők magánkisiparosokkal gyártatnak, illetve ujittatnak fel egyes alkatrészeket.

Kfolyt. köv./

-1-